

Alledaagse zorgplek

Een kwalitatieve studie naar de mogelijkheden en beperkingen van het creëren van een alledaagse zorgplek voor mensen met dementie

Gemeente
Rotterdam

Samenvatting & Aanbevelingen

Samenvatting:

Deze studie onderzocht het idee van het creëren van betekenisvolle alledaagse zorgplekken ('everyday spaces of care') voor ouderen met dementie, met een focus op de interventie DemenTalent. Hierbij stonden de mogelijkheden en beperkingen van het creëren van dergelijke ruimtes en het tegemoetkomen aan de sociale zorgbehoeften van ouderen met dementie centraal. Hierin benadrukt het theoretisch kader het belang van zorgruimten buiten de medische context. De alledaagse aspecten in zo'n zorgruimten worden steeds belangrijker voor ouderen met dementie. Om dit te onderzoeken is gebruik gemaakt van een kwalitatieve etnografische onderzoeksmethode, waaronder participerende observaties met ouderen met dementie en informele interviews.

Uit de resultaten blijkt dat de alledaagse zorgplek wordt beïnvloed door de alledaagse praktijken die hierin plaatsvinden (denk aan: werk/activiteit, de mate van verantwoordelijkheid en individuen die een plek alledaags kunnen maken). Acceptatie en het

creëren van 'veilige havens' kunnen bijdragen aan het gevoel van 'normaal zijn' en erbij horen. Daarnaast spelen interpersoonlijke relaties en de samenstelling van de groep van individuen een belangrijke rol in het creëren van een zorgzame omgeving. Toch kan DemenTalent als interventie niet volledig als alledaagse zorgomgeving beschouwd worden omdat het een gecreëerde (niet-geïndiceerde) dagbestedingssetting is. Hierdoor kan de setting minder 'normaal of alledaags' aanvoelen voor mensen met dementie.

Toch blijkt ook uit de resultaten dat alledaagse zorgruimtes, zoals DemenTalent, ruimte bieden om zorg te ontvangen en tegelijkertijd te geven. Hierdoor hielden mensen met dementie zelf de regie in handen en was er een natuurlijke vorm van 'zorg verlenen'.

Aanbevelingen:

Training van vrijwilligers:

Uit dit onderzoek is te concluderen dat vrijwilligers een cruciale rol spelen in het succes of falen van alledaagse zorgplekken, zoals DemenTalent.

Daarnaast blijkt uit de resultaten dat er verschillen waren in de kennis en vaardigheden van de vrijwilligers op locatie. Dit verschil werd beïnvloed door individuele kenmerken, de samenstelling van de groep en het soort werk. Daarom is een aanbeveling om prioriteit te geven aan vrijwilligerstraining binnen het DemenTalent programma. Vrijwilligers waren niet alleen belangrijk voor het verlenen van lichte vormen van zorg, maar ook om het 'alledaagse' van een plek terug te laten komen. De trainingen moeten daarom vooral gefocust worden op bewustzijn, zodat het 'normale' aspect ook nog op een natuurlijke manier behouden kan blijven.

Verbreding van DemenTalent:

Daarnaast blijkt uit de resultaten dat DemenTalent te veel gericht is op het talent van een individu en dat het meer moet aansluiten bij de alledaagse aspecten van het leven. Het onderzoek laat namelijk zien dat er mogelijkheden zijn om lokale ruimtes te gebruiken om opnieuw contact te maken met het geheugen en mensen te verbinden in het geven en ontvangen van zorg. Een alledaagse plek kan net zo betekenisvol zijn als het uitoefenen van talent. Om dit aan te pakken is het advies om DemenTalent breder te trekken en een sociale kaart van de stad te maken. De kaart moet actuele informatie geven

over plekken waar mensen met dementie welkom zijn. Deze plekken kunnen sportclubs, bibliotheken, musea of kaartclubs zijn. Het is essentieel om een lijst van alle (potentiële) plekken te maken en deze informatie te delen met bijvoorbeeld zorg/welzijnspartners, ouderen maatschappelijke werkers en casemanagers dementie.

Het is het belangrijk om niet alleen plekken te vinden waar mensen met dementie welkom zijn, maar ook waar ze nog actief zijn. Het is goed om deze mensen betrokken te houden na hun diagnose of tijdens de eerste periode van 'vergeetachtigheid'. Als iemand bijvoorbeeld achter de bar werkt bij een voetbalclub, is het goed om na te gaan wat de voetbalclub nodig heeft om hen actief betrokken te houden. Deze aanpak zorgt ervoor dat de alledaagse plek behouden blijft door kleine 'zorgzame' aanpassingen te maken.

Auteur: Annick Vrolijk, master student Radboud Universiteit, opleiding: Human Geography

Meer informatie of benieuwd naar de volledige scriptie? Stuur gerust een mailtje naar annick@vrolijks.nl

Gemeente
Rotterdam